

1 SAMUEL

Kern

In de Richterentijd, waarin ieder doet wat goed is in zijn eigen ogen, wordt Samuel (= Hij hoort) geboren. Na veel gebed van zijn moeder Hanna. Als profeet mag hij van God gehoor geven aan de vraag van het volk om een koning. Eerst wordt Saul koning. Een koning die denkt in vlees en bloed en zich laat regeren door het volk en zijn eigen angst en wantrouwen. Daarom geeft God Samuel de opdracht David tot koning zalven. David denkt in Woord en Geest en beseft dat hij in Gods naam koning is. Dan wordt het koningentijd.

Scharnierpunt

In het begin van het boek 1 Samuel lezen we over een genesis, het geboorteverhaal van Samuel en wordt er gesproken over het wangedrag van de zonen van de priester Eli. Dat is nog Richterentijd. Ook de zonen van Samuel, die hijzelf tot rechters benoemt, nemen het niet zo nauw. Daarop vraagt het volk om een koning. (1 Sam. 8)

Dit is het scharnierpunt in het boek, de kentering van de Richterentijd naar de koningentijd.

Kernteksten

In 1 Samuel zien we dat God luistert. Naar Hanna, de moeder van Samuel. En ook naar het volk, dat om een koning vraagt, niet nederig, maar eisend. God zegt tegen Samuel: 'Geef gehoor aan de stem van het volk. Jou verwerpen ze niet. Ze verwerpen juist mij als hun koning'. (8:7)

Een andere kerntekst is, waar God voor de zalving van David tegen Samuel zegt: 'Ga niet af op zijn voorkomen. De mens kijkt naar het uiterlijk, maar de HEER kijkt naar het hart'. (16:7)

Dé tekst die dit boek samenvat vinden we in het Nieuwe Testament. Samuel, de profeet (het Woord), mag de weg banen voor de koning. De koning wordt 'uit de profeet geboren'. 'Niet uit vlees en bloed, maar door het Woord en de Geest.' (Joh. 1:13)

Lijnen

David heeft eigenschappen die hem op Jezus doen lijken:

- uit het midden van je broeders (Jezus is het Woord dat vlees geworden is)
- met kwaliteiten die blijken in de omgang
- op de vlucht voordat hij koning wordt (Jezus sneuvelt voor Hij Koning wordt)
- innig met zijn Vader

In de genesis van Jezus (Mat. 1) zien we de naam van David terug. In het Hebreeuws (DWD) heeft deze naam de getalswaarde 14. Het geslachtsregister geeft drie keer 14 geslachten weer (van Abraham tot David, van David tot de Babylonische ballingschap, van de ballingschap tot Jezus).

Jezus, de Zoon van David, wordt dé Koning van Israel:

- 'De Heer zal Hem de troon van zijn vader David geven.' (Luk. 1)
- '(Deze man heeft beweerd:) Ik ben de Koning der Joden.' (Joh. 19)
- 'Herstelt U in deze tijd het koningschap over Israel?' (Hand. 1)

Uitgelicht

Richterentijd

Behalve dat ieder doet wat goed is in zijn eigen ogen, zien we in 1 Samuel nog een aantal kenmerken van deze tijd:

- Het Woord van God is zeldzaam (3:1). Eli herkent de stem van God niet.
- De omzwervingen van de ark (5). God wordt als mascotte gebruikt, tevoorschijn gehaald als het uitkomt en weggedaan als het niet nodig is.

Hanna

Net als bij de aartsmoeders Sara, Rebekka en Rachel, gaat de zwangerschap van Hanna heel moeizaam. Ze wordt getreiterd door Peninna, de andere vrouw van Elkana, die veel kinderen krijgt (uit vlees en bloed). Hanna bidt tot God. God luistert en Samuel wordt geboren. Uit dat moeizame begin komt Samuel, de profeet, een man van God, een man uit Woord en Geest.

Koningswet

In de koningswet (Deut. 17) geeft God richtlijnen voor een eventuele koning van Israel:

- Uit het midden van je broeders zal hij komen.
- Hij zal niet ... (9x) - mag niet lijken op een koning van andere volken.
- Hij zal de Thora onder handbereik hebben - een koning uit Woord en Geest, dus zonder macht, maar sprekend met gezag.

Saul

Saul komt uit de stam van Benjamin. Hoewel eerst bescheiden, buigt hij later voor het volk:

- 'Die buit? Die heeft het volk meegenomen' (15:15,21). (Parallel met Aäron bij het gouden kalf.)
  - 'Ik was bang voor het volk' (15:24). (Wel eerlijk.)
  - 'Ik heb gezondigd. Val me niet af waar het volk bij is' (15:30). (Fundamenteel verschil met David.)
- Hij lijkt op de koningen van andere volken: veel uiterlijk vertoon, belust op macht en steeds meer bang en wantrouwend naar de mensen om hem heen. Een koning die denkt in vlees en bloed.

Jonathan

Jonathan, de zoon van Saul, wordt de beste vriend van zijn zwager David. Hij is de prins, maar gunt David de eerste plaats. Hij accepteert dat God David boven hem verkiest.

David

David is een man naar Gods hart, denkt in Woord en Geest. In reactie op de woorden van Goliath 'Jullie zijn slaven van Saul', zegt hij 'Wie is dat die de legers van de levende God durft te beledigen!'. (17:8 en 26,36)

David wil als koning de mensen bij de Thora houden, maar blijft desondanks een man van vlees en bloed en gaat ook onderuit. (2 Samuel)

Jezus is niet alleen de Zoon van David, maar Hij is ook de Redder van David.

Opgemerkt

- Antisemitisme de eeuwen door, want: wanneer de Joden worden uitgeroeid, heeft de Koning (Jezus) ook niets meer te zeggen.
- Als de kerk op de wereld wil lijken, loopt de wereld over de kerk heen.
- Mooiste psalmen van David zijn uit de tijd voor hij koning was, toen hij het moeilijk had en God zocht.

Beeld (zie ook Genesis)

